

original

ACC. NR. M. 7012:1-9

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: - Småland Upptecknat av: Blinde Andersson
Härad: - Ålbo Adress: Börde, Villanda
Socken: - Villanda Berättat av: Blinde Andersson
Uppteckningsår: 1940 Född år 1880 i Villanda

Potatisplantering.

Da sedan på hösten var inbjudad på besök hos potatisplanteraren. Så långt jag minns, tyckte jag af mig som nämndvärd tjäna vid detta arbete. Utan då barnen börjat bli uppvakna, ville han att de själva skulle göra detta arbete. Därför skulle körtjärn.

Da jag var så stor så jag kunde komma i ett backskott, fick jag börja tjäna. Du att plantera påsar. Vi var fyra till att plantera påsar. Detta var minniga mina både systern Ida och Martin samt brodern Johan. Och jag som var småbarn.

Skriv endast på denna sida!

potatis-
plantering

ACC. N^o.R. M. 7012:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22

I deppryningen var så smut minst
 system hade ordet samma på många
 skulle vi böja på och på en dränga hade
 de bort bort till potatistårter med "pär-
 kisten" och en säter, som stoda på
 var sin vagn. Vagnen med säters
 hade han bundit bak på "pärkisten", då han
 körde dit fram. Det var onödigt att köra
 två gånger då han körde framme. Hög-
 arna och potatishackarna, som även
 lagda i vagnarna. Gudarna hade för
 nyttiga "skafft om". Han ville alltid att
 de skulle vara lagom skaffa, y' för råka
 och y' för "kräma". Vi, småbarn, hade y'
 så litet klyckskaff som de fullvuxna, och
 så vara våra järnbackar släta och lätta.
 De höjer och höjer som vara vunder
 hade för även lagat uti flödet ikop. helm

Potatis-
plöknings

på dron med bruka anvidjon.

Den ärova lutan på potatislandet
skulle vi börja haika potatis vid dron
öra ärova och vi gå omåt när vi haikat
För sode, att om vi började vid ärova
och haikat uppåt, så drag vi jorden om
ifrån bakken. Sutei finge vi börja
"arva" ovanför bakken. Mina systrar hade
Två potatisfios var och jag och min
bror hade en var. Vi skulle sälja potatiserna
i bot och haikat. Vi hade ett kalfat ett besta
de ärova potatiserna i, och haikborger att
lägga om potatisen och ärova potatisen.

potatis
planering

För så, att vi skulle haika under jorden
omkring potatislandet innan vi nådde
uppåt, så blev potatiserna liggande om
på jorden, och vi skulle vi sätta om
jorden vid på "pöskat" / potatisfioserna
i sortra

och besta dem bakom mig i små lågar.
 Och så skulle vi väja potatisens arja
 och inte besta utom den potatisen ikland: de
 stora och lilla stövar. Som skulle vi skita
 ut, så vi skickade i någon påse. De gamla
 voro så rädda, som sina pengar, så far,
 "så de blev himlens låg, låg potatisen
 äroan låg ifrån husen. De trodd, att
 om de blödd, hvar den så, lovnade skolan,
 och då höro de sig i över skolan.

I bör mig hvar mig ska planka väl så
 mig inte lämna några pengar i jorden.
 "Som Anderssons-fogel" var så stäng med
 sina pengar, så de var små och var med
 hvars bote och plänkade pengar för lagten,
 så han behövde i jorden efter den, och
 hietad-hon där en påsen efter någon av
 dem, så kastade hon genast påsen i

4
 potatis-
 plänkning

ryggarna på våra stambarn, & som fick
 han säga upp dem själva och bröta
 dem i stället."

Da vi hade pratat, blev jag bli-
 efter den enkla med dessa färar. Vi kom-
 parer med varandra och som skulle kom-
 fram först innan nästa "fronflytt." Tagna
 gav sig därför tid att "atta upp" hur ont
 det var gjort i ryggen, för att vi skulle
 "flytta fram". Och då hjälptes vi åt att
 gunga fram våra skrämm. I kölfatet
 gick i skäppor påsar, då det var på rika
 och i kassakorgarna gick halvannan
 skäppa. Da vi hade haft den fulla
 med påsar, skulle vi "komma". När vi
 da var bort påsarne till varannan, gingo vi
 upp på i bradd. I systemen gingo i mitten
 och bara kölfatet emellan sig, och vi

partiprakt
ning

ACC. N:R. M. 7012:6.

6
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den andra handlingen bed de en smärre förändring
som vi också bör följa hjälpa. Det att
vara en annan vid vändare sidan. De
stora pärarna fonda vi i "pärkistan" och små
pärarna i sättern. Skickade vi pärkistan full
till middag, skulle drängen köra hem po-
taterna och hjälpa oss att "ralla med dem"
(fonna dem i källan). Men hade han inte tid
till det, fingo pärplöskarna komma hem själva
och sidan fingo vi dra en vagn till oss
till potatisäbrim.

Den som kändes ut röta potatisstend de
vi kändes vita potatis, var tvärtom, sådes
bli "kung". Kändes den två röda stend i
följd, blev den "kajsare". När en annan var
kändes ut röta stend blev den "kung", och de
föru den förens värdighet. Detta var ju blott
ett talerätt och ett otydligt skämt, som utbrant

Skämt

föreläsa bland prästarna, men det medförde
en smula spänning under arbetet.

Vi fingo plöja potatis på kvällen till
det blev så mörkt, att vi ej sågo potatisen
utan fingo vi följande potatis i sättern och
"pärstian" och sätta tomaterne ovan på
lassen. Potatisen skulle vi äro liggas
på kassen, föga handskap fick vi ut
om mittomn och bli veta och färdiga.

Da potatisen var tvånörd fingo vi "samma med"
där vid lyktigt utom mänskan, Lyktan
skulle mjuka, och färdig dräng och vi bara
skulle bära in potatisen. Vi behövde på
"pärstian" som ett fyrkantigt hål som till-
tappade med en "tränköt" som föll upp
och ned. Da "pärstian" föll, sättes in-
kennatorn därunder och en skuffad för
potatisen i korgen. Da föll potatisen "samma"

potatis-
plöning

der" i krogan, fingo vi brenn plommar under
de stora potaterna till "suppen". När
krogan var full, fingo vi brenn bär
in dröglig dröglig, som bar med oss
i källaren. — Vi ska räkna hur många
pärborger vi bär in, så far till oss, så
jag får veta hur många färmer pärr jag
far." När vi hade lasset av potaterna,
lade vi Tomborger i vagnarna och drogo sin
in vagnarna i vagnboden, och stängde
vagnbodörrarna. Därefter fingo vi äta bröds-
mat, som bestod av korngrödet kött i
vattnet, handskummad mjölk, rött skinka
och råbröd av sammalt rågmjöl. Då vi
hade potatis fingo vi ingen merrafte.
Om vi talade om, att vara några klagade
därover, sa man: Det är inte varligt med
merrafte då en larka pärr. När vi

ACC. N.R. M. 7012:9

"hört den gamla sagorna som säger: "Kär
lagdön, säger knäpp, säger snåpton
släpp! Och där finns en gammal man. Det var
1800-talet i armen så, att de sidos
var inbörjad, Fogs denna mottid bort.

Replikat av
Blenda Andersson

1) De sidos var inbörjad.

9
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Potatis -
plantering